

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

129. An confitens v. g. fornicationem, de qua dubitat, an illam alias confessus sit, si hoc dubium in confessione non explicet, confessio sit valida? Ex quo collegitur pœnitentem non teneri in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Confessione manifesta; quia illa fuit confessio invalida. Itaque dicendum est, quod dubius de voto non tenetur ad votum, quia in tali casu possessio non stat pro voto: Sed in nostro casu possessio stat pro præcepto integrè confitendi, & pro præcepto iterum in confessione aperiendi peccata in alia confessione nulliter, & invalidè absoluta. Ergo, &c. Confirmatur nostra opinio: nam Valq. in 3. p. tom. 4. quest. 92. arr. 3. dub. 1. Reginald. tom. 1. lib. 6. n. 1 § 3. Sylvest. verb. Confessio. 1. q. 3. Leandr. q. 69. & alij, asserunt tunc non esse reiterandam confessionem factam bona fide, & ex ignorantia, & sufficere illud tantum confiteri: Sed in casu nostro peccatum non bona fide, sed mala, fuit tectum; ergo. Nec obstat dicere superius dicta procedere, quando quis est certus reliquisse voluntariè peccatum in confessione; secus autem si esset dubius ut in casu nostro Respondeo enim, doctrinam adductam procedere in utroque casu; nam etiam in casu dubij possessio stat pro præcepto. Et idè observat Galpar Hurtad. de Pen. disp. 9. diff. 12. & alij, quod quamdiu ratione cordata, & prudenti non constat, aut prudenter non dubitatur confessionem fuisse culpabiliter mutilatam, non esse necessariò repetendam. Sed in casu nostro supponitur, quod prudenter dubitatur confessionem fuisse mutilatam: ergo necessariò erit repetenda. Unde ex his puto non esse admittendam opinionem amicissimi Baucij.

RESOL. CXXIX.

An constans, v.g. fornicationem, de qua dubitat, an illam alias confessus sit, si hoc dubium in confessione non explicet, confessio sit valida?

Ex quo colligitur penitentem non teneri in confessione dicere se tale peccatum post ultimam confessionem commississe, nisi ob aliquam particularem circumstantiam mutantem speciem, vel constituentem hominem in proximam peccati occasionem necesse sit hoc exprimere? Ex p. 4. tract. 3. Ref. 65.

Sup. conten-
to in hoc
Ref. infra in
§. ult. Refol.
131.

§. 1. Respondeo negativè, quia sic confitendo circa materiam non mentitur, quam ipsi Confessario exponit, cum nunc certa sit, neque negat se id confessum fuisse. Et ita in terminis docet novissimè Homobonus de Bonis in consult. cas. conf. scient. vol. 2. p. 5. resp. 132. ubi citat Sanchez, Coninch & Bonacinam, cum quibus colligit, penitentem non teneri in confessione dicere se tale peccatum post ultimam confessionem commississe, nisi ob aliquam particularem circumstantiam mutantem speciem, vel constituentem hominem in proximam peccati occasionem, necesse sit hoc exprimere; unde non debeat hanc opinionem improbabilem vocare Turrian. de censuris Theologicis.

Sup. hoc in
Retol. & §.
not. præter-
itæ, & infra
in Ref. 192.
§. 2. à lin. 4.
& in Refol.
193. §. 2. ad
medium, &
vers. porque
nayde, ut
que ad §.
Nota.

RESOL. CXXX.

An peccata dubia sint materia necessaria confessionis? Ex p. 10. tr. 12. & Miscell. 2. Ref. 2.

Alibi in Ref.
§. 1. & in
fra in Ref.
139. §. ult. à
lin. 2. & in
tom. 8. tr. 1.
Ref. 30. §. 1.
& 2.

§. 1. Negativam sententiam alibi impugnavi, sed video illam in dies radices figere: unde apponam hic verba Petri Marchant in Tribunal. Sacram. tract. 4. tit. 6. quest. 5. Peccata vere dubia per se quatenus sunt dubia, non sunt materia confessionis. Ratio fundamentalis est; quia ut talia non sunt verè peccata, nec iudicium ullum funda-

re possunt. Cum enim primò omnium constare debeat Judici, an sit, sive esse, antequam procedere possit in Iudicio: peccatum, ut dubium est animum suspensum tenet ad esse, vel non esse: & hinc factum reor, quod Concilium Tridentin. tota sess. 14. cum de mortali, & veniali peccato egerit in ordine ad confessionem; nullam tamen fecerit mentionem de peccatis dubiis. Utique, quia illa, quatenus dubia sunt, per se non sunt materia iudicij, & consequenter nec confessionis. Dico, (per se) quia ratione alicujus periculi, est circumstantia, qua ponitur certò in esse, possunt fieri materia, ut post eam dicam.

2. Itaque, qui simpliciter, & verè dubitat de toto facto, ejusque substantia, sive an verè fecerit, vel factum fuerit, id de quo dubitat, etsi alias illud peccatum esset; non tenetur etiam sub dubio confiteri. Ratio est, quia in omni scientia reali, & iudicio primo supponendum est, quod res sit, & quod factum sit. Cum igitur, ut supponimus, dubitet penitens, an sit factus? sive an à se factum; sicut ipse iudicium aliquod formare non potest, sic nec minus Confessarius, qui non nisi ex relatis à penitente iudicare potest. Explico exemplo. Joannes verè dubitat, an alienum retineat: An hereditas, ad quam pervenit, iuste à parentibus acquisita fuerit? An in ebrietate hominem occiderit? Quandiu illi non constat: vel apparet probabiliter, se alienum retinere, se male acquiritorum esse hereditatem. In ebrietatum esse: non tenetur, etiam sub dubio, illa confiteri. Ratio est, quia non sunt materia iudicij, cum non constat esse. Eo enim ipso, quòd se verè nescire asleveravit, quam scientiam sive ad iudicandum, sive ad absolvendum Confessario ingeret? Et in hoc applicanda est certissima regula juris: In dubiis meliorem esse conditionem possidentis. Nemo enim spoliandus est innocentia & iustitia, quam possidet quamdiu non probatur nocens. Nec Lex aliqua virga suæ animadversionis ferire censetur, nisi & factum sit manifestum, & contra Legem peccatum esse iudicetur. Et in hoc fundatur Regula inter Confessarios communiter recepta, qua prudenter suis penitentibus consulunt, ne se de aliquo peccato aculeant, nisi certò affirmare possint, se commississe. Quæ nimirum intelligenda est de confessione facti in se, sive in substantia sua, de quo primum in omni iudicio constare debet, ut super illud iudicium fundetur. Aliud enim esset de modo, obligatione, & circumstantiis facti.

3. Quicumque igitur dubitat de toto facto, vel substantia facti, ita verè dubitat, an actus peccaminosus sit factus: Vel si factus, an per ipsum sit factus, vel eum aliquo modo afficiat, sive ad eum pertineat; quandiu verè, & rationabiliter dubitat, non tenetur confiteri. Tenetur tamen diligenter inquirere, qualiter hoc ad illum pertinere possit, aut de facto pertineat; ut cognita veritate pro sua conscientia opportunè possit disponere. Ita in exemplis allatis: dubito, teneor inquirere: An verè inebriatus fuerim? An in ebrietate adulterium commiserim, vel alium percusserim? An bona, quæ habeo, iuste possideam, &c. Quandiu verè stat dubium; melior est conditio possidentis, & deo stare pro mea innocentia, nec deo confiteri. Ubi tamen in alteram partem contra me contingit dubium probabilius inclinare; tunc demum deo, & teneor illud supponere clavibus: quia conditio possidentis transit in iustitiam legis. Unde, si quandoque DD. dicant, talia esse confitenda; intelligendi sunt non iam de confessione ad iudicium, & absolutionem, quam ad consilium à Confessario accipiendum; quod & ipsum